

[Paabød.]

som nu er direktør for Byggeriets Realkreditfond, at der ikke kan være noget mærkeligt i, at det private byggeri i første omgang kaster sig over det område, hvor der er et særlig opsparet behov, en særlig efterspørgsel, og ikke går ud i en konkurrence på ulige vilkår med det sociale byggeri, så længe der stadig væk er et uafviklet, almennyttigt byggeprogram på mange tusinde lejligheder. Selv om disse lejligheder opføres til nøjagtig samme pris som i det private byggeri, vil de jo kunne udlejes væsentligt billigere af det almennyttige byggeri på grund af alle de faciliteter, dette byggeri nyder.

I øvrigt mener jeg, det er et overgangsfænomen med de små og dyre lejligheder. Det er naturligvis rigtigt, at når det årlige byggeri kun udgør 2 pct. af den samlede boligbestand, må vi have opmærksomheden henvendt på beskaffenheden af nybyggeriet. Vi må sigte imod, at man i så vidt omfang som muligt bygger familieboliger, men spørgsmålet er mere nuanceret end som så. Den højtærede boligminister kan tale med sine partifæller på rådhuset, for de har netop vedtaget at bygge et stort antal 2 værelses lejligheder som erstatning for de lejligheder, der omfattes af saneringen på Backersvej — det skete i øvrigt imod det borgerlige mindretals stemmer.

På Frederiksberg har man bygget 300 kollektive lejligheder for lidt bedrestillede gamle, og derigennem har man frigjort 300 store lejligheder i det gamle byggeri. Det er en lykkelig udvikling og i og for sig et eksempel til efterfølgelse, for der er et behov for sådanne kollektive lejligheder. Hvis man kan bygge sådanne lejligheder til en rimelig pris, vil man derigennem kunne frigøre nogle af de store lejligheder i den gamle boligmasse, som kan lejes til en overkommelig pris af familier med børn.

Jeg siger, at de små lejligheder er et overgangsfænomen, og deri har jeg støtte i en statistik, som Byggeriets Realkreditfond har udarbejdet i september måned over de

lejligheder, hvortil fonden har givet lånetilsagn i det private udlejningsbyggeri inddelt efter værelseantal. Det fremgår af denne statistik, at i 1959 var kun 36 pct. af det samlede antal lejligheder på 3 værelser og derover, men dette antal er forøget i 1960, og man er nu oppe på 52 pct. 3 værelses lejligheder og derover.

Det skal også nok vise sig, at de dyre lejligheder er et overgangsfænomen. Der er jo kun begrænset efterspørgsel efter sådanne mere luksusbetonede lejligheder, og når der kommer mere konkurrence, vil prisniveauet finde et naturligere leje. Jeg er heller ikke i tvivl om, at det for en stor del er et københavnerfænomen, for ude i provinsen bygges der jo stadig til beherskede priser.

Jeg vil endelig for ikke at blive misforstået sige, at jeg mener, at også det sociale byggeri har en plads i fremtidens byggeri, men jeg mener også, at der med dette byggeri først og fremmest bør løses sociale opgaver inden for boligområdet og ikke, således som det er sket i efterkrigsårene, bygges for middelstanden.

Til de sociale opgaver hører det såkaldte socialfilantropiske byggeri for de mindstbemidlede. Om dette byggeri er der enighed fra alle sider, fordi det kommer de mest trængende familier til gode, og dette byggeri har da også i den nye lov fået en bedre placering, idet der er regnet med et byggeri på 2 000 lejligheder om året, ligesom der er givet mulighed for en forhøjelse af statens bidrag. En anden naturlig arbejdsopgave for det sociale byggeri er at bygge erstatningslejligheder for udsanerede familier, og der er i boligloven afsat en ramme på 1 500 erstatningslejligheder for sådanne familier.

De arbejdsopgaver, jeg her har nævnt, forekommer mig at være naturlige opgaver for det almennyttige byggeri. Tilbage bliver byggeri for det bedre stillede klientel. Det almennyttige byggeri kan udmærket vel også bygge for dette klientel — det er der intet i vejen for — og jeg har ikke noget imod, at man konkurrerer med det private byggeri om de samme indtægtsgrupper; men så må